

Høst af alm. rajgræs

FrøavlsINFO nr. 9, 2024

- **Valg af høstmetode**
- **Efterbehandling på tørreri**
- **Læs i øvrigt: Værd at vide om [frøtærskning](#) og [frøtørring](#)**

Rigelige nedbørsmængder i foråret og forsommeren har betydet, at rajgræsmarkerne generelt er kraftige.

Blomstringen begyndte i mange sorter d. 10-15 juni, men har trukket ud og haft en varighed på op til 14 dage. Der er et stort spænd i tidlighed afhængig af sort og lokalitet. Fra blomstring til direkte høst går 35-40 dage. Høsten vil derfor starte i de tidligste egne i midten af Juli måned.

Direkte tærskning

Alm. rajgræs høstes i de fleste tilfælde direkte. Ved direkte høst skal nedenstående faktorer opfyldes:

- Ensartet moden afgrøde
- Afgrøden skal være gået i leje
- Tilstrækkelig tørringskapacitet
- Mejetærskers kniv- og indføringssystem skal være i orden

Hvis afgrøden er gået ordentligt i leje, og vi er i en ustadig periode, er direkte tærskning en fordel, da en afgrøde som står på roden hurtigere vil tørre op igen. Direkte tærskning kræver at afgrøden er gulmoden og vandprocenten vil være nede på 20-25 pct. På dette stadie vil frøene være hårde, når der sættes en negl i dem.

Skårlægning

Skårlægning kan anvendes i uensartede og stående afgrøder. I år vil der ikke være mange marker hvor dette vil være aktuelt. Ved brug af skiveslåmaskine i tynde marker vil det være svært at undgå frøspild, da maskinen har tendens til at smide rundt med materialet, når der ikke er nok af det. Derfor vil det være en fordel med selvkørende skårlægger i disse marker.

Skårlægningstidspunktet ligger i overgangen fra grønmodenhed til gulmodenhed (40-35 pct. vandindhold). Frøene vil her være voksagtige.

Venlig hilsen
Avlsafdelingen
DLF

Der kræves normalt en vejningsperiode på 10-14 dage. Tærskning kan foretages allerede efter 4 til 5 dage ved udsigt til en ustabil vejperiode.

Dette stiller dog de samme krav til tørring som ved direkte høst.

Efterbehandling

Straks efter høst skal frøet på tørreriet, og blæseren skal køre i døgn drift, til vandprocenten er nede på 16 til 17 pct. Høstes der med høj vandprocent er det nødvendigt at få vendt frøbunken på tørreriet, så et ensartet tørringsresultat opnås.

Herefter kan der tilsættes varme for at fremme tørringen. Frøet nedtørres til et vandindhold på 11-12 pct. i en proces lige efter høst.

Hvis man høster med høje vandprocenter, skal man være særlig opmærksom. Der er en verden til forskel på at tørre frø med 20-25 pct. vand og frø med 25-30 pct. vand. Det kan blive nødvendigt at tage frøet af tørreriet og lægge det tilbage igen. Hvert år har vi nogle partier der ikke spirer godt nok. Årsagen er næsten altid for tidlig høst kombineret med mangelfuld tørring.

Luften bør ikke opvarmes med mere end 4-5 grader for at sikre en jævn og skånsom nedtørring.

Efter nedtørring til 11-12 pct. skal der efter 10-14 dage tages en ny prøve, for at sikre sig, at frøet ikke "slår sig", og eventuelt tørres en ekstra gang. Jo mere umodent frøet er ved høst, jo større tendens har det til at "slå sig".

Du kan sende eller aflevere en prøve til bestemmelse af vandprocent på nærmeste DLF afdeling. Husk at skrive mobil tlf. nummer på plasticposen.

Råvarekvalitet

En råvare med et "normalt" rensesvind på ca. 14 pct. vil veje omkring 2,80-3,00 kg pr. 10 l. Meget vådt frø kan være tungere.